

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

مامل و متن قوانین - تصویب نامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - مذاکرات مجلس سنا
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخشنامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سؤالات

شنبه ۳ تیر ماه ۱۳۲۹

روزنامه رسمی
پیر: سید محمد باقی

سال ششم - شماره ۱۵۵۵

صفحه ۱

دوره شانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۳۸

۳۰ دقیقه • محمد علی مسعودی ۳۰ دقیقه • حسین
خاکباز ۳۰ دقیقه • سلطانی ۳۰ دقیقه •
نایب رئیس - آقای شوشتری نسبت بصورت
مجلس ۲۸ خرداد نظری دارید بفرمائید.

شوشتری - حفظ مبانی اسلام و حفظ اصول

قانون اساسی مقدم بر صورت جلسه و نطق قبل از دستور
است ، در روزنامه داربا و روزنامه های دیگر نسبت
هائی بنمایندگان محترم و مجلس شورای ملی داده اند
من از نظر شخص خود نمیکویم ، من شوخی هم نمیکم
ضخامت جلد هم دارم ، از هیچ چیز هم نمیترسم اما
اجازه نمیدهم در روز ماه رمضان بمجلس شورای ملی
نسبت هائی داده شود ، و کلاهی محترم مجلس شورای
ملی مثل آقای جمال امامی پسر حاج امام جمعه خونی ،
من ، فقیه زاده ، نخست وزیر آن یکی ، آن یکی
آب خوردیم ، لیوناد خوردیم العیاذ بالله قادر نیست
توی مجلس اگر کسی هم مریض باشد آب بخورد
(زنگ رئیس) (محمد علی مسعودی - همچو چیزی
نیست آقا) آقا در روزنامه نوشته است هر روز ما
اینجا دوغ خوردیم ، آب خوردیم يك روز به آقای
دکتر مصدق السلطنه حمله میکند يك روزی هم ما
چرا ؟ اینها کتب ضلال است اینها نباید منتشر بشود
باید تعقیب بشود.

نایب رئیس - آقای شوشتری این نسبت بصورت
جلسه نیست

شوشتری - اجازه بفرمائید من در جلسه
دیگر حرف میزنم اجازه بفرمائید باید تعقیب بشود ،
چرا دروغ می گویند ، چرا توهم میکنند بمجلس
این را بدهید خدمت آقای رئیس ایشان بخوانند
تا ببینند چیست هر مزخرفی را می نویسند اینها چیست که
می نویسند این مزخرفات چیست ، اینها کتب ضلال است
این حسن ارسنجانی تحریک شده است .

نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه دیگر اعتراضی
نیست ؟ آقای مکی بفرمائید.

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۳۸

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه ۳۰ خرداد ماه ۱۳۲۹

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
 - ۲ - طرح و خاتمه مذاکره در لایحه يك دوازدهم بودجه کل کشور بابت خرداد ۱۳۲۹
 - ۳ - طرح و تصویب پیشنهاد راجع بازجاء لایحه نفت بکمیسین منتخبه از شعب
 - ۴ - تصویب نمایندگی آقای دکتر برال نماینده کلیمیان
 - ۵ - تقدیم گزارش راجع به هفت فقره پرونده مربوط با اتهامات منتسبه به آقای احمد قوام بوسیله آقای معاون وزارت دادگستری
 - ۶ - قرائت گزارش کمیسیون محاسبات راجع به بودجه ۱۳۲۹ مجلس شورای ملی
 - ۷ - ختم جلسه بعنوان تنفس
- مجلس دو ساعت و ده دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای گنجه ای «نایب رئیس» تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین خوانده
میشود :

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : بهادری ، حسن مکرّم
اوزنگ ، منصف ، امینی ، اسکندری ، عبادتربتی
غضنفری ، طباطبائی ، حائریزاده
غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر مصباح زاده

شکرالله صفوی ، فرمان ، دکتر طبا ، تولیت ،
حسن اکبر ، دکتر مجتهدی ، دکتر سید امامی ، معدل
حاذقی ، جواد مسعودی .

دیر آمدگان با اجازه - آقایان : میر مجید
موسوی ۲ ساعت ، محمد قرشی ۲ ساعت و ۳۰ دقیقه
سعيد مهدي ۲ ساعت و ۳۰ دقیقه ، ابوالحسن حکیمی
۲ ساعت .

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : محمود محمودی

عین مذاکرات مشروح سی و هشتمین جلسه از دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

اداره تدوین و تحریر بصورت مجلس

مکی - بنده بریزوز که این جا ضمن صحبتی که می کردم وقتی راجع به نفت و طلا عرض میکردم عرض کردم پنج دلار و هفت سنت اصلا قیمت نرخ نفت را در صورت جلسه نگذاشته اند خواهستم عرض کنم که پنج دلار و هفت سنت قیمت گذاشته شود.

نایب رئیس - اصلاح میشود آقای دکتر اقبال.

دکتر اقبال - راجع بصورت جلسه بنده عرضی دارم، در جلسه قبل که بنده ضمن توضیح در پاسخ آقای دکتر باقی توضیح دادم اظهار کردم که عده ای از مهندسان راه آهن یک اقداماتی کرده اند بنده باید اعتراف بکنم که یک عده نبوده یک نفر بیشتر نیست که طبق صورت جلسه ۲۱ خرداد که عرض کردم و جریان امر را باستحضار مجلس رساندم توضیح دادم که آن یک نفر هم تحت تعقیب قانونی قرار گرفته است از این نظر خواستم که ابتدا این را اصلاح کنم و بعد عرض کنم در راه آهن مهندسان خیلی جدی و پاکدامنی هستند که مورد تقدیر و اعتماد وزارت راه هستند، بنده این را خواستم توضیح بدهم که اصلاح بفرمائید.

نایب رئیس - صورت جلسه یکشنبه ۲۸ خرداد ماه تصویب شد.

۲ - طرح و خاتمه مذاکره در لایحه یک دوازدهم بودجه کل کشور بابت خرداد ۱۳۲۹

نایب رئیس - لایحه یک دوازدهم چون اهمیت و فوریت دارد اگر آقایان موافقت بفرمائید مطرح بشود (صحیح است) بنابراین ۰۰۰ (محمد علی مسودی - مسویر دارائی نیستند) (ذوالفقاری -

دو نفر از آقایان وزراء هستند) (کشاورز صدر - قبل از دستور صحبت بشود) در لایحه ای که فوریت آن تصویب شده مانعی ندارد، آن طرح است که باید با حضور وزیر مربوطه باشد حالا اگر یک نفر از آقایان قبول کنند مطرح میشود آقای وزیر کشور قبول میکنند؟ (وزیر کشور - بلی بلی) این لایحه چون بایستی مجلس سنا برود و رأی نهائی میماند برای بعد حالا مطرح میشود، قرائت بفرمائید. (شرح زیر قرائت شد)

مجلس شورای ملی چون بودجه سال ۱۳۲۹ کل کشور که تقدیم گردیده در کمیسیون بودجه تحت رسیدگی است واز طرفی خرداد ماه جاری نزدیک بغاتمه است و بایستی حقوق و مزایای کارمندان و خدمتگذاران و مصارف وزارتخانه ها و ادارات و سایر مخارج کشور از بابت ماه مزبور پرداخت گردد لهذا ماده واحده زیر پیشنهاد و تصویب فوری آنرا استدعا مینماید ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده می شود حقوق و کمک و سایر مزایای کارمندان و خدمتگزاران و هزینه های مستمر و غیر مستمر وزارتخانه ها و ادارات و دستگاههای دولتی و سایر مصارف کشور را در یکسماه خرداد ۲۹ در حدود یکدوازدهم

اعتبارت مصوب سال ۲۸ باره ای قانون بودجه سال مزبور و سایر قوانین و مقررات مالی از محل درآمد عمومی سال جاری کشور پرداخت نماید. اعتبار بودجه مجلس سنا از بابت خرداد ماه جاری در حدود یکمیلیون ریاضت هزار ریال برسم علی الحساب از درآمد عمومی سال جاری پرداخت و پس از تصویب بودجه کل کشور محسوب و واریز خواهد شد.

نایب رئیس - مطابق آئیننامه چون یکدوازدهم است پیشنهاداتی قبول نمیشود و مطرح نمیشود بنا بر این یک موافق و یک مخالف صحبت میکنند بعد اخذ رأی میشود، آقای مکی بفرمائید.

مکی - علت اینکه بنده بعنوان مخالف در این لایحه اسم نوشتم از این نظر نبود که بایر پرداخت حقوق آقایان مستخدمین دولت مخالفتی کرده باشم بلکه عرض از مخالفت این بود که تذکرات اصولی که در غیر و صلاح مملکت میدانم بسم نمایندگان محترم برسانم و شاید آقایان محترم را با خودم هم عقیده کرده باشم که در مواردی که پیدا میشود برای مملکت یک کاری کرد و آقایان نمایندگان محترم توجه بفرمایند داشته باشند و هر اصلاحی که بنظرشان میرسد پیشنهاد بکنند و با همکاری بکنند اصولا خواستم با اطلاع مجلس شورای ملی برسانم که فرا کمیون وطن با هر طرح و لایحه ای که از طرف اکثریت مجلس پیشنهاد شود که آن طرح مبنی بر اصلاح امور بهداشتی یا فرهنگی یا اصول اجتماعی و اقتصادی مملکت باشد مطمئن باشند که فرا کمیون وطن با آنها همکاری خواهند کرد و چشم بسته بآن لایحه رأی خواهند داد ولی شرط در این است که آن لایحه بخیر و صلاح مملکت باشد این یک دوازدهمی که امروز مجلس شورای ملی ایران مطابق بودجه مصوب ۲۸ تصویب میکنند و آن دو دوازدهمی که قبل تصویب کرده است بعقیده بنده برخلاف اصول و بر خلاف ترتیب رسیدگی بمحاسبات وزارتخانه صورت گرفته است بنده شنیده ام که کمیسیون بودجه مدتی است بودجه های جزء وزارتخانه ها را خواسته است و از هر وزارتخانه ای مبلغی کسر کرده است الان این یک دوازدهمی را که ما پرداخت میکنیم مطابق بودجه سال ۲۸ است و آن اصولی را که الان کمیسیون بودجه در نظر گرفته و کسر میکند از بودجه کسر نمیشود یعنی مطابق سال ۲۸ میگردد پس بنابراین سه ماه از سال را وزارتخانه ها طبق ۲۸ گرفته اند و ۹ ماه آن میماند، آن سه ماه آینده با این صرفه جوئی هائیکه کمیسیون بودجه در نظر گرفته است اگر بودجه باز بطرز یک دوازدهم تصویب بشود این قابل صرفه جوئی نیست و این کار بعقیده بنده غلط است، اولاً باید در بودجه پیش بینی شود که صرفه جوئی هائی را که کمیسیون بودجه کرده است در این بودجه یک دوازدهم پیش بینی بشود یعنی از این یکداه فعلی (صفائی - از ماخذ ۲۸ کسر نشده است چون بودجه ۱۳۲۹ اضافه بر ماخذ ۲۸ است از آن کسر شده) بهرحال بعقیده بنده بایستی صرفه جوئی هائیکه کمیسیون بودجه در نظر گرفته است از این یک دوازدهم هم در نظر گرفته شود که

همین طور دولت برایش صرف نکند که یک دوازدهم یک دوازدهم بیاورد و از بودجه کل صرف نظر بکند چون بنده شنیده ام که از غالب وزارتخانه ها دو میلیون سه میلیون چهار میلیون کسر کرده اند و البته غالب آقایان وزراء البته زیر بار این اصول نمیروند و صرفه هم برای آنها این است که یک دوازدهم یک دوازدهم بگیرند که آن کسور در آنها پیش بینی نشده بنا بر این وقتی که مجلس مقید کنند این بودجه را با قید این که پیش بینی هائی که در کمیسیون بودجه شده است و صرفه جوئی هائی که از طرف کمیسیون بودجه خواهد شد در این لایحه منظور میشود و وزراء و دولت مجبور میشوند که زود تر بودجه کل کشور را بیاورند و یک دوازدهم، یک دوازدهم کتفا نکنند اما اصولا بنده راجع بودجه یک تذکراتی داشتم میخواستم عرض کنم کارهای مملکت ما همه اش بیک بام و دو هواست در بعضی جا ها بقدری سختگیری میشود که حتی برای یک محصل بیچاره که میخواهد ۵ دلار یک کتابی از اروپا وارد کند بقدری مقررات سخت جلوی پای او میگذارند که او صرف نظر از خواستن کتابش میکند و در بعضی جا ها می بینیم که ده هزار فرانک بیست هزار فرانک باشخص داده می شود که بروند در کاباره ها و هتل های بزرگ اروپا گردش کنند اصولا باید از دولت صورتی خواست از ارز هائی که در این دو ساله باشخص داده شده است که آن را بیاورد به مجلس ما ببینیم چه اشخاصی از آنها استفاده کرده اند (اسلامی - بنده سؤال کردم جواب ندادند) خوب وقتی که می بینند صرف ندارد جواب نمیدهند یوار فراموشی همیشه بلند است اینطور میشود بعلاوه در این بودجه یک مبلغی بعنوان بودجه محرمانه گرفته می شود که نمایندگان مجلس اطلاعی ندارند که این بودجه سکره می که هر وزارتخانه ای دارد یا نه و نسبت وزیری دارد یا ستاد ارتش دارد برای چه مصرفی است ما باید برایمان روشن باشد که این بودجه سکره بچه مصرف میرسد (صحیح است) اگر واقعا بودجه سکره برای این باشد که هر روز به ۴ تا ۵ ورق پاره از آن بودجه پول بدهند که به نمایندگان مجلس فحش بدهند یا بکسانی نفت جنوب خدمت کنند اینرا بنده خیال میکنم که سزاوار نیست معلمین یونجه بخورند و درس بدهند به آنها ندهند (صدرزاده آن بودجه را زدند) بنده شنیدم که مدیر کل سابق تبلیغات گفته بوده است چرا از آقایان نمیرسند که این صد هزار تومان هائی در این دو هفته اخیر دولت از بودجه سکره اش خرج این و آن کرده است از کجا است؟ میخواستم سؤال کنم این اظهار رسمی و این صحبتی که از پشت رادو کرده است رسمیت دارد اینها از کجا داده میشود (نخست وزیر - تکذیب میشود) پس بایستی تعقیب بشود یک نفر مدیر کل تبلیغات که زبان و بلندگوی دولت است چرا این حرفها را زده است و گفته است بول هائی خرج میشود که بر علیه ملت ایران است (نخست وزیر - موقفی که آن حرفها را زده برخلاف وظیفه او بوده و بیوقوف رسبت نداشته است) پس

اگر برخلاف وظیفه بوده بطور ارتش بنام دستکاهائی استخباری و بنام گیرنده هایش گفته است بگیرید نطق ایشان را و بنام یادگان ما پیش کنید پس یک توطئه و پیش بینی قبلی بوده است بر علیه ملت و مجلس که اینطور بدولت و مجلس حمله کند، آخر یک بام و دو هوا که نمیشود زیرا که دستکاهائی گیرنده ارتش تمام این نطق ها را گرفته اند و در تمام یادگانهای ارتش نطق او را پیش کرده اند آیا این بدون اطلاع دولت بوده است؟ ارتش چه وظیفه ای داشته است که اینکار را بکند، خواسته بدولت حمله بکند، خواسته بمجلس حمله بکند باید این قضیه روشن بشود برای ملت ایران که اصولا مدیر کل تبلیغات بچه سیاستی این کار را کرده است و چرا دستکاهائی استخباری ارتش این نطق را گرفته است و در تمام یادگانهای خود بخش کرده است پس یک تیانی بوده است بر علیه دولت و ملت ایران، بنده ورققائی بنده از این که از اجزای فحش بخوریم بیروائی نداریم بنده از اواخر دوره گذشته این ایمان را بهمکاران خودم نشان دادم که از جانم گذشته ام و بزرگترین سعادت و افتخار را این میدانم که برای مملکت قربانی بشوم و کسی که برای کشته شدن آماده است از فحش روزنامه نمیرسد و ما که وارد مبارزه شده ایم و زندگی را مبارزه میدانیم تا زمانی که زنده هستیم فاتح هستیم وقتی که کشته شدیم مغلوبیم و بنده تا زمانی که زنده هستم خودم را فاتح میدانم ورققائی ما خودشان را فاتح میدانند بنا بر این با ۴، ۵ ورق پاره که با خرج سکره و رکن دوم اداره میشود ما ترس نداریم در این بنام میگویم که ما ترس نداریم این چیزها برای کسی که یایش را از مردن هم قدری بالا تر میگذارد؟ ترس ندارد و منفعت کرده است ما الان در حال منفعت هستیم زیرا هر آن برای کشته شدن آماده هستیم فعلا هم زنده هستیم اصولا بنده میخواهم توجه کمیسیون بودجه را جلب کرده باشم باین موضوع که از دولت سؤال شود که این مأموریت هائیکه اخیراً از دو سال پیش سه سال پیش از وقتیکه فترت شده البته بهتر است بگوئیم از روزیکه مجلس ۱۵ تعطیل شده تا امروز مأموریت هائی که باشخص داده شده است که بروند بارو با بعنوان مطالعه، بعنوان مأموریت، بعنوان گردش، بعنوان تحصیل صورت اینها را بیاورند به کمیسیون بودجه اگر این قدر ترس دارند، نگرانی دارند از ملت، از و کلا کمیسیون بودجه راستحضر کنند که این بول هائی چه اشخاصی داده شده است مثلاً بنده شنیده ام که اخیراً یکمده ای را بعنوان نماینده کارگران ایران بارو با فرستاده اند در صورتی که از اصفهان یک نامه ای از طرف کارگران اصفهان نوشته اند که خسرو هدایت نماینده کارگران که رفته است بارو با نمایندگی ایشان رانداشته است، این نامه مال کارگران اصفهان است که میگویند نماینده ندارند اگر واقعا خاصه خرجی است پولی که باید صرف مردم بدبخت بشود پول آنهاست که دارند یونجه میخورند آنهاست که دارند خون میخورند اینطور حرف و میل میکنند این را بملت ایران بگویند که ماهر طور که دلمان می خواهد

آن طور صل میکنند و شما هم حق حرف و جرات و قضاوت ندارید، یک کافوی بنده از نماینده دولت شاهنشاهی ایران در امریکا میخواهم واقعا اسباب تأثر و تأسف است که بطور ارزهای این مملکت را بظارت میدهند می نویسند وزارت فرهنگ اداره کسب تعلیمات عالی و روابط کل فرهنگ محترماً عطف بنامه شماره ۱۵۰۹۳، ۲۳۴۰ مورخ ۲۳/۲/۲۸ بمعرض میرساند بانظر بی طرفانه ای که جناب آقای وزیر فرهنگ و روسای مربوطه وزارت فرهنگ در کلیه امور مربوط به تعلیم و تربیت دارند انتخاب اشخاص مزبور معلوم است که بواسطه فشارهای معموله اقدامات نامشروع دیگران بعمل آمده است و واقعا سزاوار نیست یعنی دانشجویان بسیار ساهسی و فعال که ساعات شبانه روزی خود را با کمال دقت صرف تحصیل و تکمیل معلومات مینمایند از این قبیل تشریفات آن وزارتخانه محروم باشند و در مقابل حتی اشخاصی را که از مدرسه اخراج کرده اند در تمام مدت اقامت خود در امریکا جزئی استفاده ای نکرده و نخواهند کرد بصرف اینکه منتسب بغافل یا نفوذ و ایمان که حتی متورل هم می باشند باسم محصل دولتی انتعاب شوند یکی از اموری که تأثیر فوق العاده بدرد نظر عموم بالخصوص دانشجویان فهیمه و حسلس و فعال مینماید همین نکته مهم است چون اینجناب بی طرفی و بی فرضی وزیر محترم فرهنگ و رئیس محترم اداره کل تعلیمات عالی اطمینان دارم بخود اجازه داده و گزارش فوق را تقدیم میکنم و بعقیده اینجناب یکی از قدمهای بسیار مؤثر آن وزارتخانه نفوقوانینی است که تا اکنون برخلاف انصاف و مروت وضع شده است و وضع قوانین عادلانه و تنها محصلینی که با استعداد هستند و درجه فهم و نمرات مدرسه آنها قابل توجه میباشد بایستی بمساعدت های وزارت فرهنگ مستظهر و مفتخر باشند، مراسلات متعددی از محصلین در این باب رسیده است که از تقدیم آنها خودداری میشود و امیدوار است بذلل توجه مخصوص در این قسمت مهم میندول خواهند فرمود سرپرست امور محصلین ایرانی در امریکا سر تیب کتر اسفندیاری در امریکا یک دسته ای هستند که تحصیل میکنند و یک عده ای هستند در اروپا که بنده لیست آن را دارم و بنده این را سوال کرده بودم از دولت که برای جواب نیامد، غالب افرادی که تحصیل میکنند برخلاف قانون فرانک سویس میگیرند در فرانسه گردش می کنند، دلار امریکارا میگیرند در تهران گردش می کنند این کارها بنفوذ کمونیزم در ایران توسعه می دهد متمکن هستند، میلیونر هستند از ارز دولتی استفاده میکنند واقعا غیبت آور است صورتش پیش بنده است اگر بغوانم می بینید تمامشان متمکن این مملکت هستند (نمایندگان - بخوانید آقا بخوانید) حسن خواجه نوری ۴۸۷۵ ریال در ماه باو ارز می دهند ایشان سر معاون وزارت دارائی است و پدرش از متمولین این مملکت است شاید در ماه بیش از پنجاه

هزار تومان عایدات ملکی دارد، ضیاءالدین طاهری ۳۲۵۰ ریال امیر محسن امیر فضلی سه هزار ریال پسر سر لشکر فضلی، حسین ذوالریاستین بهبهانی، فریدون جهانگیر، هابون مسکین، فرهاد سیهیدی فاطمه سیهیدی، پروین سیهیدی اینها فرزندان آقای سیهیدی ستاتور محترم هستند که تهران آمده بودند ترک تحصیل کرده بودند اداره سرپرستی باین موضوع اشکال کرد مهذا باز دو مرتبه این مقرری را درست سکر کردند، همین طور امیر حسین عدل، فریدون عدل، منوچهر مظفری، بیژن قدیمی، محمد طاهری اینها بول هائی است که گرفته میشود غالب اینها اولاد ستانور ها یا و کلا با وزراء هستند (یک نفر از نمایندگان - از پسرهای و کلا که نیستند) اینها ارز هائی است که گرفته میشود این در مورد تحصیل است که امریکا است آقایان این نامه است که سر تیب کتر اسفندیاری نوشته است و قبلا در روزنامه منتشر شده بود که آقای علا نوشته اند (دکتر طباطبائی در اوپا هم یکمده زیادی گردش میکنند و ارز میگیرند) آنوقت یکمده ای هستند که جلای وطن میکنند، ترک تابعیت ایران میکنند، بنده شنیده ام که بعضی از افراد ایرانی هستند در اروپا که اینها در حرفه خودشان در فن خودشان بی نظیر هستند اگر بخواهند با آنها مساعدت کنند و ارز بدهند میگویند مقررات اجازه نمیدهد آنها بارتی ندارند ولی آن کسانی که بارتی دارند این ارزها را اینطور بافاده می دهند، باید این بارتی با جزو اجلوش گرفته بشود اگر واقعا شما می خواهید یک فکری بحال این مملکت بکنید باید جلو این اجحافات و این تعدیات را بگیرد کمیسیون بودجه باید یک قلم نه روی اینها بکشد هر که استعداد دارد، هر کسی شایستگی این کار را دارد و پدر مملکت میخورد او برود تحصیل کند (صحیح است) وقتی که موضوع اضافه حقوق مستخدمین جزء دولت پیش میآید میگویند بودجه نداریم در صورتیکه بر تبه نهها یک حقوقهای گزاف میدهند این همه کساد باز هائی که در بودجه این مملکت میشود و حیف و میل هائی که میشود خرج این متمکن هائی که با امریکامیروند چه اشکالی دارد که کمیسیون بودجه جلو تمام اینها را بگیرد بگوید آنکه رتبه دو است بشود رتبه ۳ و وضع یک کارمندی را که میخواهد بگر تبه بگیرد تأمین کنند ما می شویم کمیگویند هم روز یکی از یکاری از بین رفت چند روز پیش در جلو مجلس دیدیم که یک نفر از گرسنگی و بیکاری و بدبختی خودش را آتش زده (یک نفر از نمایندگان - مرد) اگر خوب توجه بکنید این آتش زدن ها این انتخاباتها اینها یک زنک خطری است که در این مملکت بعدا در میآید و ما نمیخواهیم که خودمان را آشنا باین صدا بکنیم همه روزه می شویم که در شهر ستانها خود کشی کردند انتحار کردند بواسطه فقر و بیکاری و استیصال آنوقت اینجا با میگویند که زود تر بیائید تصمیم بگیرید راجع به نفت که عایدات مملکت چنین و چنان است، این پولی که تا بحال سازمان برنامه گرفته است یکدینارش بدر این بیچاره ها و گرسنه ها

خوردن است ؟ ابدأ يك دسته منتفد و يك دسته گردن كلفت را شكهشان را سير تر کرده است. کدام بيكاري را سازمان برنامه برده است سرکار ؟ کدام سدی را سازمان برنامه ساخته ؟ کدام هابدي را توانسته بوقه توليد مملکت اضافه بکند (صحیح است) جز این که ما بیابانها را با این فشار ما را بترسانند يك قرار دادی که مسلماً بزبان این مملکت و خیانت باین مملکت است ما آنرا تصویب بکنیم که سازمان برنامه دستش باز باشد که بآن ماشین نویسی که نهصد تومان حقوق میدهد ، ماهی هزار و هشتصد تومان بدهند (صحیح است) آذر با بجان يك پارچه بیکار شده است ، اهالی تمام نقاط شمال بیکارند تمام بیکار ها می آیند تهران هر روز هم پنج میلیون پنج میلیون تصویب بکنید که بیکاران را بشهر خودشان بفرستند باید يك کار تولیدی در مملکت ایجاد کرد که جلو فقر و بیچارگی را بگیرد جلو گرفتار شدن يك فعالیت و يك تهوری می خواهد ، شجاعت می خواهد و آن هم از راه بودجه است که باید بودجه را تعادل بدهید و جلو حیف و میل سازمان برنامه را بگیرید ، ما الان در سازمان برنامه کوچکترین نظارتی نداریم که این سازمان برنامه چه کار میکند روی چه قاعده روی چه حسابی هزار و نهصد تومان بیکی میدهد دو هزار تومان بدیگری میدهد هشتصد تومان حقوق میدهد و انگهی مگر کارمندان دولت از اولاد صیغه هستند کارمندان سازمان برنامه از اولاد عدوی هستند این يك بام و دو هوا چرا ؟ هضویه در سازمان برنامه میگردد هزار و چهار صد تومان همان حضور اداره دیگر میگردد صد و نود و یا چهار تومان همین موضوع باعث تجری کارمندان دولت می شود باعث دلسردی و ناراضی مردم میشود باید جلو این گشاد بازها را گرفت اگر سازمان برنامه واقماً قلمی بر نداشته باید يك قلم نه روی آن بکشید و مردم را راحت کنید درش را ببندید اگر هم واقماً قلمی برداشته است بیاید این جا بگوید که سازمان برنامه چه کاری کرده است شما شرکت سهامی نفت ایرانی تأسیس کردید ولی نتوانستید اقلاً يك چاه حفر کنید ، چاه زدن که کاری ندارد لا اقل نفت خامش را در می آوردید (امامی) - چاه زدن شرح دارد یولهارا جای دیگر مصرف میکنند (یکنفر از نمایندگان یولهارا باید حقوق بدهند) این بدبختها را بهر کس کمیگویند وقتی که به آنها میگویند شما مسئول فلان وزارتخانه هستید یا مسئول فلان سازمان هستید از لحاظ این که باو بر می خورد می آید و دفاع میکنند اگر مایب گفته نشود ، اگر انتقاد نشود هر کس بیاید دفاع کند ، می سرپوش بگذارند روی این خراب کارها يك روزی این مملکت را در و به انقلاب میکشند ، می آیند و میگویند که سازمان برنامه کار خودش را کرده است ، قدمهای جلی را برداشته است منتهی آدمهای حلال زاده نمی بینند (صحیح است) سازمان برنامه ، کدام قدمهای مفید را برداشته ؟ کدام زمین را آباد کرده ؟ کدام شرکت فلاحی را تأسیس

کرده و کدام وام را يك نفر مستحق داده است جز بارنی بازی و اعمال نفوذ كيك دسته بخورند و يك دسته هم در كمال حسرت و بد بختی زندگی بکنند بنده مطالب گفتنی زیاد دارم ولی نمیخواهم وقت مجلس را صرف بکنم و موکول بوقت دیگر میکنم فقط از موع میخواهم استفاده کنم عرض کرده باشم که بنده به عنوان قبل از دستور امروز اجازه گرفته بودم که راجع به موضوعی که با بودجه مملکت که با احیای سیاسی مملکت ، با استقلال مملکت ، با اقتصاد مملکت تماس دارد عرض کرده باشم و آن صحبت هائی است که در آخر جلسه گذشته شد و راجع به موضوع نفت است که مذاکره شد بکمسیون خاصی برود مورد مطالعه قرار بگیرد با بکمسیونهای مربوطه برود از لحاظ اینکه فرا کسیون وطن روح همکاری خودش را تا آخرین دقیقه نشان داده باشد ما تصمیم گرفتیم که جمع بین نظر آقایان باشد یعنی هم آقایانی که می گفتند به کمسیون خاص برود و آن دسته ای که معتقد بودند که بکمسیون مربوطه برود ما بشرط آنکه دولت آنرا قبول کند نمیخواستیم بگوئیم که همان کمسیونهای خاص تشکیل بشود (صحیح است) بهمان کمسیون خاص برود (صدر زاده - صحیح است که نمایندگان اقلیت هم بتوانند شرکت کنند) غرامات ایران را در این مدت در نظر بگیرند و مطالعه بکنند گزارش بدهند (صحیح است) و هم بکمسیونهای مربوطه برود که کمسیون خارج نظر خودش را بدهد و کمسیون دارائی و کمسیون اقتصاد ملی و کمسیون بودجه هم از جهات مختلف نظر خودشان را بدهند این است که نمایندگان فرا کسیون وطن این نظر را که از طرف بعضی از آقایان هم استقبال شد قبول کردند گفتیم ما حاضریم که با این ترتیب موافقت کنیم که نظر آقایان هم تأمین شده باشد (اسلامی - مدت باید معین بشود) (شوشرتی - چه عیبی دارد که کمسیون در یکماه تعطیل این کار را بکند) آن کمسیون باید اختیار داشته باشد که از متخصصین مربوطه از متخصصین فنی از اشخاصی که واقماً وطن پرست هستند و با اطلاع هستند و نظریاتشان را مفید می داند استفاده کند گزارش بدهد را بخواهد مطالعه کند و ببیند که گزارش ژیدل چه می خواهد بگوید این گزارش را باید درست بخوانند و بحث کنند و قضیه را روشن کنند بیاورند به مجلس که ملت ایران بدانند این قرار داد بچه کیفیتی می آید به مجلس ، يك موضوع دیگر را که می خواستم عرض کنم راجع به عیب و میل هائی است که در شهرستانها میشود و بنده استاد زیادی در این باره جمع آوری کرده ام که این جا است ، گزارش بازرسی وزارت دارائی و دستوری که مدیر کل وزارت دارائی داده است در بعضی از شهرستانها متنفذین معنی قند و شکر را به عنوان بخش در دهات بمقدار خیلی زیاد میروند از وزارت دارائی می گیرند (شوشرتی - بچیب میزنند) و بچیب می زنند و بنده گزارش این کار را دارم که این جا است ، مدیر کل وزارت دارائی چیزی اظهار عقیده کرده است ، این گزارشی است که بازرسی مخصوص وزارت دارائی رفته در يك شهرستانی

رسیدگی کرده (نمایندگان بخوانید) نظر آقای ظلی را عرض میکنم (بعضی از نمایندگان - کدام شهرستان) شهرستان اراك ، این گزارش رسمی بازرسی وزارت دارائی آقای حاجی است که مدیر کل وزارت دارائی دستور داده معرمانه نگهداری شود تا این جریان با جناب آقای وزیر دارائی مذاکره بشود طبق این گزارش شکرائی نامی از قند و شکر آن شهرستان سوء استفاده کرده نه این آقای شکرائی ولی چه باید کرد این مملکت است این نفوذهای خارج است که اوضاع مملکت را باین صورت در آورده (یکنفر از نمایندگان - شکرائی در اراك است آقا) (پیراسته ما تقاضا میکنیم هیئتی برای رسیدگی برود آنجا) در یکماه ۷۰۰ تن شکر رفته اند گرفته اند این گزارش را بدهید خدمت آقای نخست وزیر از این کارها میشود اگر واقماً بخواهید برای مردم کاری بکنید چرا شکر را که دولت ترخش را معین کرده مردم شهرستانها باید گرانتر بخرند (صحیح است) در همین تهران هم که مرکز نقل مملکت است ملاحظه میفرمائید هر وقت که يك سیاستی اقتضا میکند شکر كيلوئی ۲ ربال با نرخ دولتی تفاوت میکند در تمام شهرستانها ، در تمام نقاط خارج از مرکز شکر با نرخی که دولت معین کرده دست کسی نمی آید ، چرا نمی آید ؟ برای اینکه دست متنفذین معنی می آید و به قیمت گران می فروشند (شوشرتی - و یا مأمورین نا پاک) و یا مأمورین نا پاک ، اصلاح کنید ، جلوی این کار را بگیرید اگر مأموری بر خلاف گزارش داد بگیرد معاش کشید اگر هم واقماً يك متنفذ معنی است حق مردم را پایمال میکند ، اینرا چرا مجازاتش نمیکنید ، چه ترمی است که دولت از اینها دارد ، (پیراسته - ما تقاضا میکنیم از دولت که يك هیئتی برود برای تحقیق ولی آنکه البته بجائی نرسد فریاد است ، بنده پیش از این برای آقایان مزاحمتی فراهم نمیکنم

رئیس - بحث درباره این لایحه يك دوازدهم تمام شد باید رای بگیریم مطابق آئین نامه ولی قبل از اینکه رای نهائی بگیریم لایحه به مجلس سنایمیرود

اسلامی - موافق صحبت نکرده است

نایب رئیس - ماده ۱۳۸ را بخوانید (نسیب اخیر ماده ۱۳۸ بشرح ذیل خوانده شد) هیچگونه پیشنهاد یا تبصره با ماده العاقبه در چه در حین تقدیم از طرف دولت و چه موقع مذاکرات از طرف نمایندگان راجع به دوازدهم بودجه مجاز نخواهد بود و موقع طرح آنهم بعد از توضیحات مختصر پیشنهاد کننده و جواب مختصر یکنفر مخالف اخیرای بعمل خواهد آمد

نایب رئیس - بنا بر این اعلام رای میکنیم ولی چون رای نهائی مطابق آئین نامه مشترك قبل از ارجاع به مجلس سنا و اظهار نظر آنها ممکن نیست ، بنابراین به مجلس سنا ارجاع خواهد شد و بعد رای نهائی خواهیم گرفت .

۳ - طرح و تصویب پیشنهاد راجع به ارجاع لایحه نفت بکمسیون منتخبه از شعب

نایب رئیس - پیشنهادی با مضای اعدای از آقایان

نمایندگان رسیده است که قرائت میشود (شرح زیر بوسیله آقای صدرزاده (منشی) قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی ، راجع بلایحه مربوطه به نفت که طبق تقاضای جناب آقای نخست وزیر مورد طرح قرار گرفته پیشنهاد مینمایم طبق ماده ۴۰ آئین نامه از هر شعبه ۳ نفر انتخاب و کمسیون مخصوصی تشکیل ولایحه مزبور بآن کمسیون ارجاع شود د کتبره های ، برومند ، ابریشم کار ، امامی امیری مسعودی ، عرب شیبانی ، صدری و چند امضای دیگر

رئیس - پس از توضیح مختصر یکی از پیشنهاد دهندگان و مخالفت یکی از مخالفین رای خواهیم گرفت و آقای دکتر علوی بفرمائید

دکتر علوی - مجلس شورای ملی مظهر افکار و نماینده رشد و یغتنگی يك ملت است مجلس جای شور و مطالعه و تبادل نظر است و در مسائلی که طرح میشود آقایان اهم از مخالف و موافق باید بتوانند با قوه عقل و نیروی منطقی بدون هیچ بیم و هراسی آزادانه عقاید و افکار خودشان را اظهار بدارند (صحیح است) و مجلس با رعایت روح دموکراسی یعنی احترام با کثرت آراء باید نقیاً یا اثباتاً نظر دهد

این پیشنهاد ارجاع لایحه بیک کمسیون خاصی از منتخبین شعبات ۶ گانه متضمن معاسنی است که برای آقایان بخوبی روشن است یکی اینکه کمسیونهای مختلف مجلس نمایندگان خیلی جامعی از همه آقایان نمایندگان ندارد چون در ابتدای دوره یکمده جالب توجهی از نمایندگان در حدود ۲۰ نفر بالغ میشدند و منجمله آقایان نمایندگان تهران هنوز به مجلس معرفی نشده بودند و طبعا در این کمسیونها این آقایان نتوانستند شرکت بنمایند ولی شعبات از این حیث جامعتر است چون هم آقایان در آنجا عضویت دارند و ممکن است نمایندگان باین کمسیون خاص بفرستند حق هم اینست که آقایان محترم فرصتی داشته باشند که نمایندگان خود را برای شرکت در این کمسیون انتخاب نمایند خلاصه باینکه بعضی از آقایان هلی اظهار مطالعات زیادی در باره نفت نموده و تالیفاتی هم دارند مثلا یکی از نمایندگان محترم در جلسه گذشته اظهار فرمودند که برای بنده که يك نفر طبیب بيش نبوده و در اینگونه مسائل اقتصادی خوب وارد نیستم خیلی تازگی داشت فرمودند باینکه حق الامتیاز بیک طبق قرارداد العاقی ما تعلق می - گیرد بیش از ۶ شلینگ در هر تن نیست بنده فکر میکردم حق الامتیاز قرارداد العاقی به هفده شلینگ و پنج پنس در هر تن بالغ میشود البته نماینده محترم مطالعاتشان ظاهراً زیاد است ولی باید اشخاصی که مثل بنده در این قبیل موارد مبتدی هستند و نهایت هلافتندی و حسن نیت را هم دارند که در چنین امر مهمی چشم بسته نقیاً یا اثباتاً رای ندهند و با صداقت و ایمان دین و وظیفه خودشان را نسبت بملت ادا نمایند باید این اشخاص کاملاروشن بشوند و بهترین راه اینست که از عموم دستجات مجلس در این کمسیون خاص شرکت نمایند و با فراغت کامل

بنشینند و شور و مطالعه کنند و مدارک مربوطه را به بینند و در صورت لزوم از متخصصین فن کسب اطلاعات بیشتری بنمایند و پس از مطالعات و تحقیقات کامل نظریه خودشان را به مجلس شورای ملی گزارش دهند يك حسن دیگر این پیشنهاد اینست که در این کمسیون این لایحه لوحت نمیشود اگر به چهار کمسیون برود خدا میداند کی موضوع تمام بشود خاصه باینکه لوائح زیادی در دستور این کمسیونها قرار گرفته و ممکن است قبل از اینکه نظر نهائی این کمسیونها برسد هر طبعی این مجلس تمام بشود (آشتیانی زاده - انشاء الله) ولی اگر يك کمسیون خاص که جامع و ذیصلاحیت باشد ارجاع بشود زودتر نتیجه گرفته خواهد شد وضع اقتصادی این مملکت وخیم است مردم گرسنه هستند تکلیف این لایحه نقیاً یا اثباتاً باید زود تر روشن بشود (مکی - این شغری است که گمیانی داده است ، حساب بکنید بیستم جلد ۱۷ شلینگ میشود ؟)

نایب رئیس - آقای دکتر مصدق جلسه قبل نظریاتی اظهار کردم و اکنون می بینم که بهیچوجه مورد توجه واقع نشده است نظریات من این بود که دولت که مسئول امور مملکت است و این لایحه نفت هم یکی از مسائل مهم این مملکت است باید این لایحه را تأیید بکند (صحیح است) اکنون می بینم بجای آنکه دولت پیشنهاد بکند و بگوید من با این لایحه موافقم و باید مطرح شود یکی از نمایندگان با چند نفر از نمایندگان نمایانم امضاء کرده اند آن ها پیشنهاد میکنند که لایحه مطرح شود . در جلسه خصوصی که مذاکره شد جناب آقای رئیس اظهار کردند که آقای نخست وزیر امضای لایحه را از طرف ایندولت در صلاح مملکت نمیدانند و نظرشان اینست که اگر امضا کند لایحه ساعد و کس را تأیید مینماید و این بضرر مملکت است (فقیه زاده کی گفت آقا اینرا) آقای رئیس از قول آقای نخست وزیر گفتند که آقای نخست وزیر نظرشان اینست و برای اینست که امضاء نکنند . من در جواب عرض کردم که امضای هیچ دولتی بدون تصویب مجلس اعتبار و اثری ندارد (صحیح است) اگر واقماً دلیل عدم امضای جناب آقای نخست وزیر همینست ، چرا در مجلس اظهار نمیفرمائید ؟ امضای دولت مجلس را مقید می کنند و دولت میتواند ، بعد از اینکه مجلس بسا ایسن لایحه موافقت ننمود مجدداً با شرکت داخل در مذاکره شود و لایحه دیگری بیاورد که مجلس بآن بتواند موافقت کند . پس دولت می خواهد خودش را خوش مرده قلمداد کند و مجلس شورای ملی را منقور نماید . من با نظریاتی که چند مرتبه عرض کرده ام تکرار مینمایم که قبل از تصویب قانون انتخابات و قانون معاکات مطبوعهائی و حکومت نظامی صلاح نیست که لایحه نفت مطرح شود ، نمایانم هجله آقای نخست وزیر برای اینکه قبل از تصویب قوانین مزبور لایحه نفت مطرح شود از چه نظراست ؟ چنانچه اینطور اظهار کنند تأخیر

در کار نفت سبب میشود که اوضاع مملکت درهم و بر هم شود ، این حرف در ما کوچکترین اثری نمیکند آنهاستیکه میخواهند از این ملت بدبخت استفاده کنند بوسیله اعمال خود مدممانی می بینند تا اینکه بتوانند نقشه خود را عملی کنند . قبل از کودتا که رجال مملکت شنیه دام کمی گفتند ما هرگز نباید زیر بار فرض برویم زیرا برای هر فرضی وادهندگان میخواهند امتیازاتی تحصیل کنند که استقلال ما را بکلی از بین ببرند . اکنون ما در همان وضعیت واقع شده ایم بودجه وزارت جنگ که دوست میلیون بوده ، ۸۰ میلیون در این سال که نرخ اجناس تنزل محسوسی کرده به آن اضافه کرده اند ، هیچ کس نیست که از این ستاد بیرسد ما که استعداد جنگ با دول بزرگ را نداریم و فقط احتیاج به يك قوه انتظامی در داخله مملکت داریم ، چرا باید ۸۰ میلیون بر بودجه مملکت افزوده شود آیا این کار برای این نیست که ما محتاج ببول شویم و ما را تهدید کنند که اگر بول بارتش داده نشد امنیت از بین میرود و بالاخره ما را تهدید کنند که این لایحه نفت سر تا پای ضرر را تصویب کنیم . در دوره ششم تقنینیه روزی نصرت الدوله به مجلس آمد و قبل از افتتاح جلسه هلی مرا مخاطب قرار داد و گفت اگر شما وجهی را برای کارهای لازم ذخیره نکنید ، در موقع احتیاج بچه ترتیب امور خود را اداره خواهید کرد ؟ از این مقدمه صحیح این نتیجه غلط را گرفت که هایدات نفت جنوب از بودجه مملکت مجرا شده و ذخیره مملکتی شود . که به همین ترتیب مجلس تصویب کرد و عایدات نفت جنوب تمام صرف مخارجی شد که ملت ایران از آن هیچ استفاده نکرد و آنچه کردند بفتح بیگانگان تمام شد . تاریخ مکرر شد و همین عمل در مجلس ۱۵ صورت گرفت و هایدات نفت که به صرف مردم میرسد از بودجه خارج و ببرنامج تخصیص داده شد ، اگر کمیسونی که اظهار کردند تشکیل شود مجلس موافقت نمود و تشکیل شد ، آنوقت من ثابت میکنم که این برنامه در صلاح ملت ایران تنظیم نشده است (صحیح است) آقایان محترم بیاید هایدات نفت را از برنامه خارج و وارد بودجه مملکت بکنیم و هر خرجی که امروز جزو برنامه و برای مملکت مفید است آن را هم در بودجه مملکت وارد کنیم تا آن مخارجی که مربوط به ما نیست فقط از نظر سوق الجبعی است معلوم شود ، بنابراین ما نباید در تحت تأثیر تبلیغات واقع شویم و با هجله و شتاب و تهدیداتی که بوسائل گوناگون میشود ، انحلال مجلس ، حکومت نظامی توقیف و حبس مدیران جرائد ، دخالت در انتخابات و معرود کردن مردم از حق تعیین نمایندگان لایحه ای را تصویب کنیم که سر تا پای آن ضرر است

ملت ایران را نیم قرن دیگر تحت اسارت قرار دهیم من از جناب آقای نخست وزیر سئوال میکنم که نخست وزیری که تلمذتی قبل از بودجه سازمان برنامه ماهی پنج هزار تومان گرفته اند اتوموبیل داشته اند و هزار جور مساهدت با اعوان و انصار خود کرده و امروز هم که نخست وزیر این مملکت است قبلاهم استفاده های

شایان کرده و باین مقام رسیده امروز چه خدمتی باین مملکت میکند؟ آیا ایشان نمی‌بایست در این لایحه اظهار نظر بکنند اگر این لایحه بصالح مملکت نیست ایشان راجع مانع میشود که برخیزند و اینجا بگویند که این لایحه برصلاح نیست ایشان از هر کس از این مملکت بیشتر استفاده کرده اند آیا مردم، آما ملت ایران حق ندارند از ایشان انتظار داشته باشند که در اینجا اظهار نظر کنند پس چه کسی باید در اینجا اظهار نظر کند این عمل را باید رجال مملکت بزرگان مملکت آنهاست که در این مملکت بیش از همه استفاده میکنند باید اینکار را بکنند آن مردم بدبختی کسرد حساب ندارند و وارد کار نیستند و بهیچوجه مسئولیتی ندارند آیا از آنها باید کسی این انتظار را داشته باشد؟ مردم انتظار دارند که این آقای نخست وزیر که هر قسم استفاده‌ای از این مملکت کرده بیاندیشد اینجا بگویند اگر این لایحه مفید است امضاء بکنند که مطرح شود طفره تزئید شانه از زیر بار مسئولیت خالی نکند مردم تمام مسائل را خوب تشخیص میدهند خادم را تشخیص میدهند و کسی را که شانه از زیر بار خالی میکند خوب تشخیص میدهند خوب بدبخت و زیبا همه را میگویند و من در غیر مملکت و در غیر خود ایشان عرض میکنم بیاید پشت این تریبون اگر این لایحه مفید است امضاء کنید این پیشنهاد را ایشان بکنند همچو پیشنهادی مربوط به نماینده مجلس نیست آقای دکتر بیجه مناسب همچو پیشنهادی کرده اند این پیشنهاد را باید دولت بکنند دولت مسئول لایحه است دولت باید در این مجلس از این لایحه دفاع کند آیا وقتی که دکتري نماینده مجلس شد و از این لایحه دفاع کند اینرا بنده واقماً مغالطه وظیفه نمایندگی میدانم دولت باید پیشنهاد کند مطرح شود دولت باید اینکار را بکند و کمال مجلس چه حقی دارد که پیشنهاد کند مطرح شود لایحه مال دولت است (فقیه زاده - لایحه معوق است) جنابعالی هم که فقیه زاده هستید خود در این حرف را میزنید لایحه مال دولت است صاحب لایحه باید پیشنهاد کند باید دولت خودش لایحه خودش را پیشنهاد کند (هدهای از نمایندگان - صحیح است) و باید بگوید این لایحه صحیح است و اگر صحیح نیست بگوید جناب آقای فقیه زاده من از منطق و انصاف دور نمیشوم من با آقای منصور خیلی خیلی بیش از همه ارادت دارم چه سال است بایشان ارادت دارم اما ارادت من بایشان جنبه خصوصی دارد در منافع عمومی و در مقدرات عمومی که من نباید ملاحظه از منصور بکنم در منافع عمومی اگر لازم باشد من تصور را هم من خواهم برید و واقماً اگر از عهده اش برآیم باینکه ناخوش هستم در مورد اقتضا سر او را مثل سر جوجه ای خواهم برید این لایحه لایحه دولت است باید دولت امضاء کند دولت سابق يك لایحه آورده است بمجلس این لایحه مردود مجلس است آقایان اطلاع دارم که واقف آن آقایان از نظر وطن پرستی با این لایحه مغالطه بودند آنها صحبت نکردند ولی میفرستند و در کربنها می‌نشستند و به نوبت جلسه را از آن کثرت می‌انداختند تا لایحه مطرح نشود و تمام نشود بطور

من میتوانم احساسات ملت ایران را فراموش کنم ملت ایران بتمام معنی و با تمام قوا با این لایحه مخالف است شما اگر این لایحه را بیاورید در مجلس عملی بر خلاف افکار عمومی می‌کنید بخدا قسم این لایحه ای که ملت ایران با آن مخالف است آن انتخاباتی که در طهران شد فراموش بود شما تصور میکنید که من در طهران اینقدر موافق داشتم قسم میخورم این اندازه که بن رأی دادند از نظر مغالطتی بود که من با لایحه نفت کردم پولها خرج کردند کارها کردند من گفتم که داوطلب نمایندگی نیستم ولی نبود کسی که پای صندوق برود و بن رأی ندهد چرا؟ چون من مغالطه با لایحه نفت بودم آقایان بیایید و بر خلاف افکار عمومی رأی ندهید بر خلاف افکار عمومی کاری نکنید امروز مجلس شورای ملی احتیاج میرمی با افکار عمومی دارد من به شما سر بسته عرض میکنم امروز شاه این مملکت وزیر این مملکت و کمال آن نخست وزیر آن همه محتاج به افکار عمومی هستند این دستگاه محتاج است به اینکه افکار عمومی را با خود موافق کند در هر مملکتی که افکار عمومی برخلاف دستگاه آن مملکت شد ضرر آن دستگاه تمام میشود تردید ندارد هر جایی که افکار عمومی با آن دستگاه موافقت نکرد آن دستگاه از هم پاشیده میشود شما نباید یک کاری کنید که برخلاف افکار عمومی باشد مجلس شورای ملی این لایحه را رد کرد و این انتخابات تهران فراموش لایحه نفت بود آیا سزاوار است که نماینده مجلس آن آقای که اسمش را نمیدانم چه بود (هدهای از نمایندگان - آقای دکتر علوی نماینده بوشهر) سید هم هستند؟ (شوشتری - بلی) پس حدش بشارع است آیا سزاوار است که نماینده مجلس بر خیزد و لایحه ای بدهد نماینده مجلس باید در مجلس افکار عمومی را مورد توجه قرار دهد نماینده باید در مجلس خودش را مورد توجه عمومی قرار دهد اینک باید بگوید لایحه ای را که مردود ملت ایران است طرح کنید آقای من نمیدانم از کجا انتخاب شده اند؟ باز اگر حرفی بزنم میگویند فحش میدهد (شوشتری - میخوانند لایحه را باین ترتیب رد کنند) نماینده مجلس حق ندارد نماینده مجلس باید طرفدار افکار عمومی باشد آیا خلاف عرض میکنم؟ (نمایندگان - صحیح است) هر کدام این حرف را بزنید برخلاف رأی و اراده خودتان گفته‌اید بنده يك منطقی دارم و آن این است که شما میخوانید بدهم انتخاب بشود (شوشتری - نه) محققاً میخوانید صبر کنید قند هم توی دلتان آب میشود ولی اگر میخوانید انتخاب شوید باید افکار عمومی را با خودتان موافق کنید و افکار عمومی وقتی بشما متوجه میشود که شما به غیر ملت و مملکت حرف بزنید اگر مردم گفتند فقیه زاده خوب است خوب است وقتی اکثریت مردم گفتند خوب است خوب است افکار مردم آقا مهم است عرض میکنم شما سکه نمیخوانید چیزی را میخوانید که ما میخوانیم اگر شما چیزی را میخوانید ما هم آنرا میخوانیم اینست که من از جناب آقای منصور خواش میکنم یک قدری صراحت لهجه

انتخاب بکنند ابداً باینها توجه نکنید ولی اگر میخواهید ملت شما را انتخاب کند و میخوانید که نماینده ملت باشید بر خلاف نظریات مردم ملت کاری نکنید (هدهای از نمایندگان - البته نمیکند) (نایب رئیس - بین الاتین صحبت نکنید) اگر يك و یکی چنین لایحه ای در مجلس خواند منظور واقع میشود و مردم مملکت نسبت باین لایحه اظهار نفرت میکنند يك و یکی که میخواند نماینده ملت باشد يك چنین لایحه ای را امضاء نکنند بنده تقاضا میکنم که نماینده محترم پیشنهاد خودشان را پس بگیرند و جناب آقای منصور هم که بایشان ارادت دارم و خیلی هم ارادت دارم حضرت تعالی برخیزید بیایید اینجا بیایید اگر باین لایحه موافقت فرمائید که من باین لایحه موافقم ما هم دنبال شما هستیم اگر شما کار غیر برای این مملکت بکنید ما هم پشت سر شما شمشیر میزنیم منتهی وقتی نکردید ما هم شمشیر را افلاک کردیم اگر فرمان دادید ما هم شمشیر چوبی را بیرون میآوریم حالانده استدعا میکنم که حضرت تعالی یا با این لایحه موافقت یا مغالطه از دو حال خارج نیست بیاید صحبت فرمائید بله من موافق نه نه مغالطه (خنده نمایندگان) یا صراحت لهجه حرف بزنید برخیزید اینجا تشریف بیاورید اگر باین لایحه موافقت فرمائید موافق هستم و اگر موافقت نیستید بفرمائید بعد تشریف برید برای اینکه ما بهیچوجه و اصلاً نمیخواهیم که چوب لای چرخ دولت بگذاریم و مغالطه کنیم اینرا بشما قولوا اطمینان میدهم ما هرگز مغالطه با هیچکس از روی عناد نمیکنیم بنده شنیدم که گفته اند مصدق ضد خارجی است یعنی اگر نقوب است بنده چه وقت ضد خارجی هستم من ضد خارجی نیستم (شوشتری - آقا ضد خارجی گناه نیست) بنده چندین سال در ممالک خارجه زندگی کرده‌ام تحصیل کرده‌ام دارای معلومات شدم مدیون و مرمون و سیاستگر در دهائی هستم که استادان خارجی بمن داده اند نه آقا من ضد خارجی نیستم من علاقمند به مملکت خودم هستم حال اگر من از روی منطق به وطنم علاقمند بن نگویند چرا وطن پرستی و وقتیکه خود آنها وطن پرستند وقتی که خودشان منکشان را از دیگران بیشتر میخواهند وقتیکه آنها از دزدی و تمام کارهایی که امروز برخلاف مصالح اجتماع است جلوگیری میکنند حق ندارند که از من گله مند شوند شما چرا در مملکت خودتان کاری میکنید آقا ما در مملکت خودمان میخواهیم همان کاری را بکنیم که شما در مملکتان میکنید کار خوب اگر آنجا خوب است اینجا هم خوب است اگر آنجا بد است بد است اگر آنجا حکومت نظامی ده سال طول میکشد باید اینجا هم ده سال طول میکشد اگر آنجا روزنامه نویسر بدون مجاز که توقیف میکنند و توی زندان میانزدند اینجا هم باید بکنند اگر آنجا انتخابات آزاد است اینجا هم باید باشد اینها يك چیزهایی است که اگر خوب است و آنها را میخوانید ما هم آنقدر فیهیمه ایم که آنها را میخوانیم ما يك حقی را میخوانیم و يك چیزی را میخوانیم که شما میخوانید ما چیزی را میخوانیم که ما هم میخوانیم اگر شما چیزی را نمیخوانید ما هم آنرا نمیخوانیم اینست که من از جناب آقای منصور خواش میکنم یک قدری صراحت لهجه

بیدا کنند اگر جنابعالی که رئیس دولت هستید تشریف بیاورید پشت این تریبون و بفرمائید که من پیشنهاد میکنم این لایحه مطرح بشود در کمیسیون باز هم حرفی نداریم برود در کمیسیون خاصی که در مجلس تشکیل میشود و بعد هم در هر کاری هر قدر فوراً تحقیق بشود بهتر است اصلاً مجلس شورای ملی برای مشورت درست شده است هر قدر که راجع باین لایحه مهم بیشتر مشورت بشود در صلاح مملکت است و کسی نمیکند که شما مشورت زیاد کرده‌اید ضرر کرده‌اید و الله خدا خواهد است این دول دیکتاتوری که از بین رفتند برای این بود که مشورت نکردند برای اینکه یک نفر بود و هر کار را بی مشورت میکرد مثل دیکتاتور مثل آن تاجری است که یازده ماه از سال را استفاده میکند و ماه دوازدهم ور شکست میشود این کاملاً صحیح است یازده ماه دیکتاتور کارهایی میکند که مردم را متوجه میکنند ولی ماه دوازدهم بجهت خود رأیی و بواسطه اینکه مشورت نمیکند بواسطه لجاجت کارهایی میکند که بضرر مملکت تمام میشود و از بین میرود بنده مغالطه هستم که يك رئیس ستاد ارتش رئیس الوزرا بشود من با او دوست هستم ولی من مغالطه کسی که نه معلومات و سابقه سیاسی و نه وجهه ملی چه عرض کنم و نه معلومات حقوقی دارد با شغل و مقام و چکمه اش بیاید اینجا نخست وزیر بشود بگویند من میترسم مگر من میترسم؟ آن کسی که از جانش نترسد از هیچکس نمیترسد

من عرض میکنم جناب آقای منصور بیاید اینجا یا این لایحه موافق هستید یا مخالف اگر موافق هستید بگویند اگر مخالف هم هستی ما هیچ ایرادی نداریم دولت حق دارد با هر چه که عقیده دارد بیاید بگوید من موافقم بسیار خوب در صورت موافقت این لایحه میروم بکمیسیون خاص اشکال ندارد، باشد، عیبی ندارد البته آقایان نمایندگان محترم میخواهند با هم منتهی بگذارند ما هم خیلی متشکریم میفرمائید وقتی کمیسیونها انتخاب شد ما در مجلس نبودیم، نمایندگان تهران در مجلس نبودند و حالاً هم میخواهند کمیسیون خاصی از شعب که ما هم در آن شعب عضویت داریم تشکیل شود که ما هم در این کمیسیون عقیده خود را اظهار کنیم ما با کمال امتنان و تشکر این پیشنهاد آقایان را قبول می‌کنیم، پیشنهاد دولت را قبول میکنیم، هر کس این پیشنهاد را کرده است، پیشنهادی که برای خدمت بمملکت باشد ما قبول میکنیم اما این کمیسیون بعقیده بنده يك چیز فوق العاده است مثل يك محکمه اختصاصی است بنده و یا هر کس که تحصیلات حقوقی کرده، هر کس که آزادی می‌خواهد طالب محکمه اختصاصی نیست عقیده دارد ده‌ها باید برود بمحکمه عمومی دعوا در محکمه عمومی طرح بشود، محکمه اختصاصی يك جنبه هائی دارد که اساساً امنیت خاطر را میبرد این کمیسیون خاص هم چون خاص است يك جنبه‌ای پیدا میکند که بنده نمیتوانم عقیده پیدا کنم اما برای مقدمات کار يك کمیسیون خوبی است، چرا؟ برای اینکه یکی از ما هم در آنجا اظهار نظر خواهیم کرد

آنوقت این کمیسیون يك زمینه‌ای حاضر میکند، پیشنهاد میدهد، گزارش میدهد این گزارش را مثل يك لایحه عادی دولت تلقی میکند میروم بکمیسیون های عادی عرض کردم آنجا هم اشکال ندارد، آنوقت جریان مجلس از بین نمیرود، اما در غیر اینصورت گفته میشود برای نفت يك کار اختصاصی کردند، بنده میدانم که بعد چه خواهند گفت می‌گویند که رفتند و نشستند در این شعبات ساختند و سازش کردند، يك اشغالی را در شعب انتخاب کردند که با لایحه موافق باشند ولی هیچکس نمی‌گوید که کمیسیون دادگستری، کمیسیون خارجه، کمیسیون اقتصاد ملی که شش ماه قبل از این انتخاب شده از نظر موافقت با لایحه نفت تشکیل شده است بنده این کمیسیون را بد نمیدانم برای اینکه يك زمینه‌ای حاضر بکنند برود بکمیسیون های عادی بکمیسیون خارجه برای اینکه، امتیازات از نظر سیاست خارجی باید در کمیسیون خارجه مطرح بشود اگر مطرح نشود این غلط است کمیسیون خارجه مجلس برای این است که در باب امتیازات رأی بدهد کمیسیون اقتصاد ملی برای اینست که راجع باقتصاد رأی بدهد کمیسیون دارائی و کمیسیون بودجه برای این است که راجع بمالیه رأی بدهند این است که بنده استدعا میکنم که يك کمیسیون خاصی مراجعه نکنید زیرا این تصمیم مثل همان محکمه اختصاصی است که مورد توجه آقایان نیست مانعی ندارد اول بیاید در این کمیسیون مطرح بشود آنوقت يك گزارش تهیه بشود، يك نظر بانی گرفته بشود بعد کمیسیون هائی که صلاحیت دارند روی آن شور و بحث بکنند و عقیده خودشان را ابراز بکنند بیش از این بنده مزاحم نمیشوم و اگر يك قدری زیاده روی کرده ام از آقای منصور خیلی معذرت میخواهم امید وارم که عرض بنده را که واقماً از راه دوستی و غیر خواهی بجال آقای منصور روایران دوستی عرض کرده‌ام قبول بکنند و بیایند اینجا ورشته کلام را در دست بگیرند و مارا از بیانات شیرین خودشان مستفیض بفرمائید.

نایب رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - بیانات جناب آقای دکتر مصدق البته يك متنی داشت يك حواشی بنده زیاد داخل حواشی نمیشوم، متش از نقطه نظر نفت بود، از نقطه نظر دستور طرح شدنش اما بعد از فرمایشاتی که فرمودند نتیجه‌ای رسیدند که همان نتیجه منظور بود یعنی تصدیق فرمودند که خوب است این قضیه تحت شور در کمیسیون در بیاید، و در باب ترتیب کمیسیون هم اظهار نظری فرمودند بنا بر این بنده تصور میکنم که اختلاف نظری در بین نیست که بنده زیاد مفصل عرض کنم اما در خصوص تقاضائی که دولت کرده از مجلس بعقیده بنده خیلی ساده بود، مطابق آئین نامه هم بود این بود که يك موضوعی است، يك لایحه است در دستور مجلس دوره تقنینیه سابق بوده آن چون ناقص مانده در این دوره جزء دستور قرار گیرد و برای این که مذاقه و شور در اطرافش کاملاً بعمل بیاید بکمیسیون

خاصی رجوع بشود و بنظر بنده این تقاضا کاملاً مطابق منطق بود، همچنین مطابقت میکرد با آئین نامه، ما نفوساً مستقیم يك کار فوق العاده‌ای بشود چون لایحه جدیدی هم نداختم همان لایحه بود که در شور دوره پانزدهم تقنینیه بود، مطابق ماده ۴۱ آئین نامه جزء لواایح معوقه بود دولت یا ۱۵ نفر از نمایندگان حق داشتند که این را تقاضا کنند داخل دستور شود بنا بر این مطابق همان نتیجه ای که خودشان اتخاذ فرمودند برای این که مسئله مهم است و شور و مذاقه کاملی در اطرافش بشود بنظر بنده رسید که يك کمیسیون خاصی مرکب از منتخبین اهضای شب ششگانه مجلس تشکیل بشود بهتر است برای اینکه در جلسه خصوصی و در جلسه علنی روز گذشته هم بنده عرض کردم که از این نقطه نظر بنده اصراری ندارم بکمیسیون خاص یا کمیسیون های عادی مجلس برود هر طور که بهتر و صلاح تری دانند آنطور اقدام بیایند پس جناب آقای دکتر تصدیق خواهند فرمود که بنده چیزی عرض نکردم (دکتر مصدق - و کلامه بفرمائید یا موافق یا مخالف) عرض کنم التفات بفرمائید لایحه است دولت داده و معوق مانده تکلیفش معین نشده بوجوب آئین نامه مجلس دولت پایانه، نفر از نمایندگان می‌توانند تقاضای طرح آن را بکنند بنده آن تقاضا را کردم طرح بشود یعنی تحت شور در بیاید (دکتر مصدق - مذاقه لایحه هستی یا نیستی؟) لایحه دیگری نداختم که بیاریم همان است که تحت شور و بحث بوده و ناقص مانده مطابق آئین نامه حق داریم تقاضا کنیم که تحت شور و بحث قرار گیرد (دکتر مصدق - شما موافق هستی یا مخالف؟) دو کلمه بنده این را خیلی ساده می‌دانم و تصور میکنم مطابق آن منظوری است که آقا دارید یعنی همان نتیجه است حالا اگر در طرز نظر بانی دارید بنده چه عرض کنم بنده این را خیلی ساده می‌دانم اما اینکه می‌فرمائید وجوهش بچه مصرفی برسد نظر مجلس این بود که وجوه نفت اختصاص داده شود بيك دستگاهی که اسمش سازمان برنامه است، سازمان برنامه هم تشکیل شد حالا آن سازمان برنامه را اگر مجلس نسبت بآن رأی دیگری بدهد با اختیار خودش است بیول مال مملکت است و با اختیار مجلس است، اما نسبت به برنامه هم يك بحثی دارد که بنده تقاضا خواهم کرد يك کمیسونی تشکیل بشود آقا هم تشریف داشته باشید که به نتیجه کرده‌ام باید بکنند و این پول چه جور باید مصرف بشود بنده هم عرضی ندارم اما خود بنده هم از آنجا پنج هزار تومان حقوق نگرفتم (دکتر مصدق - چقدر بوده؟) تقریباً نصف این بوده، دولت آن بوده (دکتر مصدق - خوب گرفتند آقا) حقوق گرفتن اشکالی ندارد این که داخل موضوع نیست جنابعالی هم هر وقت سرکار بوده‌اید گرفته‌اید، خوب اینها يك مطالبی است که وصل میشود بيك موضوعاتی و گمان میکنم که اصل مطلب را باید گرفت و در اصل مطلب صحبت کرد (دکتر بقائی - از لایحه کی دفاع میکنید آقای نخست وزیر؟) بالاخره میروم در

کمیسون دولت آنجا حاضر است و بحث میشود شاید يك راههای خوبی هم پیدا بکنیم بالاخره هم میآید تحت شور و بحث الان بنده نمیتوانم چیزی درمجلس بگویم بجهت اینکه مسئله نفت يك مسئله تکنیکی است، فنی است، همانطور که فرمودند يك قدری باید در اطرافش بحث شود بيك کلمه و دو کلمه، بيك جلسه که نمیشود قضیه را روشن کرد وقتی که آمد در کمیسون همانطور که فرمودند اعضای کمیسون هستند اهل اطلاع هم هستند در آن لایحه صحبت میشود له و علیه دارد، البته هر کس دلائلی دارد اقامه میکند بالاخره حقایق مکتوف میشود برای مملکت و ملت ایران و تکلیف معلوم میشود بالاخره در باب اینکه عایدات نفت بصرف مخصوص میسر خوب این سابقه داشته حالا هم بالاخره مطابق قانون مجلس است اینکه فرمودند که يك مبلغی چند میلیون برای اضافه مخارج ارتش گذاشته شده، البته ارتش ما مسلم است که برای تعرض نیست و هیچگونه تصویری در این باب نمیشود کرد اما با اوضاع دنیا و با احتیاجات امنیتی داخله مملکت خوب ارتش هم يك تشکیلاتی دارد (مکی- این پولهايش بصرف پرونده سازی میرسد) این مرزهای طولانی ما این نقاط از هم پراکنده و دور افتاده در همان داخله مملکت ما ممکن است تحریکاتی بشود، بالاخره يك تشیاتی بشود که متافی امنیت باشد آخر دولت هم باید همه جا را بیاید، همه جا را تحت نظر داشته باشد این يك مقداری که اضافه کرده اند البته يك مقداری برای احتیاجاتی است، برای مصارفی است که با مخارج سنگین امروز بمیزان سلطنت نیست، يك میزانی هم اضافه است تازه عده افراد ما بچقدر میرسد؟ با این هم اضافه تازه به ۱۵۰ هزار نفر هم نمیرسد، کمتر از ۱۵۰ هزار نفر است این برای يك مملکت پهناور و وسیعی مثل ایران از نقطه نظر امنیت اهمیت ندارد زیاد نیست بالاخره ما نباید يك کاری بکنیم که از عهده يك تشیبات داخلی هم بر نیائیم که بعد اسباب ندامت بشود در این باب تصور میکنم همه علاقمندان (صحیح است) اولین چیز حفظ امنیت مملکت است و آنهم بسته به ارتش است و قوای تأمینیه (صحیح است) که ارتش هم بآنها کمک بکند، امروز ممالکی هستند که بیش از نصف بودجه خود را صرف ارتش میکنند (مکی- شما نظارت هم دارید آنجا؟) البته مملکت حفاظت لازم دارد ۱۵۰ هزار نفر ارتش است خوب طبیعی است مخارجش يك چیزی اضافه میشود ملت ایران همیشه پارتش و قوای حافظش علاقه داشته و کمک کرده و خرج کرده این را نباید آقایان زیاد اهمیت بدهید در موضوع نفت هم با کمال صراحت عرض کردم که مقصود دولت این است که روشن بشود هر طوریکه بفتح مملکت ایران است مخصوصاً که نماینده فرانسویون

وطن هم اظهار عقیده موافق کردند.
مکی - در صورتیکه شما نظرتان را اظهار بدارید که موافق هستید یا مخالف.
دکتر بقائی - بالاخره جواب چه شد؟
فخست وزیر - تصور میکنم دیگر جای بحث نباشد این قضیه قضیه بحث و شور و مدافه است در کمیسون.
دکتر بقائی - بالاخره جواب چه شد؟ جواب نفرمودید.
نایب رئیس - پیشنهادی رسیده است که از هر شبه چهار نفر انتخاب شود فرائت میشود. (شرح زیر فرائت شد)
 ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم از هر شبه چهار نفر تعیین و انتخاب شود مهدی ارباب بعضی از نمایندگان - برخلاف آئین نامه است.
مهدی ارباب - توضیح میدهم اگر برخلاف آئین نامه بود پس میکنم.
نایب رئیس - بفرمائید.
مهدی ارباب - در صورتی که کمیسون تشکیل بشود پیشنهاد میکنم چهار نفر والا اگر مجلس مصلحت ندید که چنین کمیسونی تشکیل شود بنده عرض ندارم.
نایب رئیس - این پیشنهاد برخلاف ماده ۴ آئین نامه است پیشنهادی رسیده است که با ورقه رای گرفته شود فرائت میشود. (شرح زیر فرائت شد)
 ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم نسبت به پیشنهاد باورقه رای گرفته شود. دکتر مصدق، حسین مکی، دکتر شایگان، اللهیار صالح، آزاد، نریمان، دکتر بقائی، خسرو قشقائی.
نایب رئیس - بنا بر این طبق ماده ۱۵۱ با ورقه رای گرفته میشود به پیشنهاد آقایان نمایندگان محترم راجع با راجع لایحه بکمیسون مخصوص عده ۸۸ نفر.
 (در این موقع برای اخذ رای اسامی آقایان ذیل فرائت ورای گرفته شد)
 آقایان: آشتیانی زاده، فرهودی، صدری، اردلان، دکتر مجتهدی، مجتهدی، کشاورز صدر، ذوالفقاری، دکتر طباطبائی، حکیمی، پالیزی، دولتشاهی، محمود محمودی، نصر تیان، افشار صادقی، فقیه زاده، امامی، اهری، تقه الاسلامی، حسین مکی، دکتر مصدق، دکتر شایگان، دکتر بقائی، آزاد، دکتر نبوی، عباد تربیتی، نورالدین امامی، فتحعلی افشار، مهدی ارباب، گنابادی، نبوی، سلطان الملها، مهدوی، ابتهاج اسلامی، گودرزی، دکتر جلالی، بهجانی، ملک مدنی حمیدیه، نریمان، اللهیار صالح، سودآور، ناظرزاده تیمورتاش، طاهری، مکرم، جمال امامی، میر مجید موسوی، عباسی، آصف، قرشی، بزرگ نیا، قبادیان، صفائی، دکتر ککاسمی، فرامرزی ظفری، گرگانی، ابریشمکار، دکتر راجی، بهادری رضوی، شیبانی، رفیع، کهد، موقر، مخبر فرهمند، شکرانی، دکتر طاهری، دولت آبادی

سالار بهزادی، برومند، میر حسینی، امیری فره گوزلو، فضنری، علوی، حرب شیبانی، ارباب کیو، کوراهلی، هراتی، مرتضی حکمت، علیمحمد دهقان، وزیر اعظم زنگنه، ناصر ذوالفقاری، دکتر برال، خاکباز، اقبال، محمدعلی مسعودی، خسرو قشقائی، صدر زاده، گنجبای.
نایب رئیس - پیشنهاد آقایان نمایندگان با ۵۱ رای موافق از ۸۸ رای تصویب شد از آقایان رؤسای شعب تقاضا دارم که روز پنجشنبه قبل از تشکیل جلسه علنی تشکیل جلسه بدهند و از هر شعبه ۳ نفر انتخاب کنند.
 اسامی موافقین آقایان: تقه الاسلامی، فقیه زاده، بهادری، مرتضی حکمت، ظفری، صدر میر حسینی، دکتر حسن علوی، محمد تقی برومند، میر مجید موسوی، دکتر طاهری، دکتر راجی، محسن افشار صادقی، صفائی، دکتر جلالی، بزرگ نیا، ابوالحسن رضوی، شکرانی، سالار بهزادی، علیمحمد دهقان، کهد، عباسی، گودرزی، خاکباز، کیو، دکتر برال، دولتشاهی، کوراهلی افشار، نبوی، سرتیب زاده، ملک مدنی، مهدی ارباب، سعید مهدوی، محمد علی مسعودی، پالیزی، ابریشم کار، هراتی، ناظر زاده، احمد حمیدیه، فره گوزلو، عبدالعزیز مجتهدی، حرب شیبانی، حسن مکرم، مجید موقر، امامی، اهری، مهدی صدر زاده، محمد قرشی، غلام حسین ابتهاج، ناصر صدری، عباد تربیتی، دولت آبادی
 اسامی مخالفین - آقایان: دکتر مصدق، دکتر بقائی، مکی، آزاد، خسرو قشقائی، صالح، دکتر شایگان، آشتیانی زاده، کشاورز صدر، سید علی بهجانی، نریمان
 ورقه سفید علامت امتناع یازده برک
۴- تصویب نمایندگی آقای ه کتر برال نماینده کلیمیان
نایب رئیس - گزارشی از شعبه ششم رسیده است فرائت میشود.
 (شرح زیر بوسیله آقای فرهودی فرائت شد)
 پرونده انتخابات کلیمیان حاکیست که فرماندار تهران در تاریخ ۱۹ آبانماه ۱۳۲۸ از طبقات شش گانه کلیمیان دعوت نموده است پس از انتخاب اعضاء اصلی و علی البدل انجمن مرکزی انتخابات کلیمیان تشکیل یافته است انجمن شعب فرعی خود را در شهر های عمده تشکیل داده و سپس اقدام بتوزیع ترفه و اخذ رای نموده است در نتیجه استغراج و فرائت آرا در کلبه حوزه ها آقای دکتر موسی برال از مجموع ۹۸۰۹ رای مأخوذه دارای ۷۷۱۲ رای بوده اند و چون در موهه مقرر شکایتی نسبت بانقلابات بانجمن نظارت مرکزی رسیده است انجمن پس از استعلام قبولی آقای دکتر موسی برال در تاریخ ۱۱ خرداد ماه ۱۳۲۹ اعتبار نامه بنام ایشان صادر مینماید
 پس از ارجاع پرونده بشعبه ششم و رسیدگی به آن و توجه بيك فقره شکایات وارده بمجلس شورای

ملی مبنی بر اعتراض بچریان انتخابات شعبه صنعت انتخابات کلیمیان و ناشدگی آقای دکتر موسی برال را بارای مغنی و با اکثریت تأیید و اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.
نایب رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) نمایندگان آقای دکتر برال تصویب شد (مبارک است)
۵- تقدیم گزارش داهستان دیوان صکفر مربوط بهفت فقره پرونده راجع بانها مات منتسب به آقای احمد قوام بوسیله آقای معاون وزارت داد گستری
نایب رئیس - آقای بوذری معاون وزارت داد گستری بفرمائید.
هوشتری - گزارش بودجه مجلس هم حاضر است آنرا هم مطرح کنید
معاون وزارت داد گستری - در اردی - بهشت ماه سال جاری راجع بیرونده های مربوط به اتهام آقای احمد قوام آنقسمت پرونده هائی کدر داد گستری باقیمانده بود بوسیله جناب آقای وزیر داد گستری تقدیم مجلس شده اخیراً نامه ای از دادستان دیوان صکفر رسیده است که در بایگانی دیوان کفر هم چند پرونده دیگر هست این پرونده هارا هم بوسیله نامه مرض مجلس شورای ملی رسانیم از طرف مقام ریاست اظهار شده بود که در مجلس علنی باید تقدیم بشود از این جهت بنده گزارش دیوان کفر را برای چند پرونده دیگر هست این پرونده هارا هم بوسیله نامه مرض مجلس شورای ملی رسانیم از طرف مقام ریاست اظهار شده بود که در مجلس علنی باید تقدیم بشود از این جهت بنده گزارش دیوان کفر را برای چند پرونده دیگر هست این پرونده هارا هم بوسیله نامه مرض مجلس شورای ملی رسانیم از وزارت داد گستری
 پیرو شماره ۲۰۸۱ - ۲۹۲۶۶ چون شرح گزارش مورخ ۲۹۲۶۶ دفتر دادسرای دیوان کفر سوابق دیگری مربوط بانها مات جناب آقای احمد قوام در بایگانی بدست آمده که بشرح زیر تقدیم می شود.
 ۱ - پرونده مربوط به بودن اسناد دولتی از عمارت وزارت امور خارجه
 ۲ - مداخله در امر انتخابات
 ۳ - صدور تصویب نامه مربوط به جواز ۵۰۰ تن برنج
 ۴ - صدور جواز بنام مهندس باستانی مربوط به قطع و صدور ۱۵۰۰ متر مکعب چوب جنگلی
 ۵ - صدور جواز فله مربوط به فتحعلی ایگهیان
 ۶ - صدور جواز ۵۰۰ تن چای مربوط با آقای کازرونی و شرکت پاسال وغیره
 ۷ - موضوع اعلام جرائم از طرف آقایان منصور و اعلم و کلای داد گستری
 که مقرر فرمائید بمجلس شورای ملی ایفاد گردد دادستان دیوان کفر - سلطان زاده اینهم نامه وزارت داد گستری است که با مضاه آقای وزیر داد گستری میباشد
 ریاست محترم مجلس شورای ملی در پیرو شماره ۵۱۵۷ مورخه ۲۹۲۶۶ و مذاکره در جلسه علنی رونوشت گزارش دادسرای دیوان کفر بضمیمه سوابقی که مربوط بانها مات جناب آقای احمد قوام است در پیوست تقدیم میشود که مقرر فرمائید ضمیمه سوابق امر شود
 وزیر داد گستری هیئت

نایب رئیس - بکمیسون مرابض ارجاع خواهد شد
معاون وزارت داد گستری - ضمیمه عرض مجلس شورای ملی میرسانم که بنده برای جواب سؤال جناب آقای موقر نماینده محترم راجع به قاچاق گمرک حاضریم
۶- قرائت گزارش کمیسیون محاسبات راجع به بودجه ۱۳۲۹ مجلس شورای ملی
نایب رئیس - گزارش کمیسیون محاسبات مجلس راجع بلایحه بودجه مجلس مطرح است (گزارش کمیسیون محاسبات بشرح زیر قرائت شد)
 گزارش از کمیسیون محاسبات مجلس بمجلس شورای ملی - کمیسیون محاسبات مجلس بودجه تفصیلی سال ۱۳۲۹ مجلس شورای ملی و چایخانه و روزنامه رسمی را مطرح و مورد شور قرار داده با توجه به توضیحات آقایان کارپردازان و رئیس حسابداری تاحدودیکه میسر بود از هزینه های غیر ضروری مقداری کاسته و اینک بودجه سال ۱۳۲۹ مجلس را که جمع آن بالغ بر ۴۵۹۲۶۲۷۴ ریال میباشد برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی مینماید. قانون بودجه سال یک هزار و سیصد و بیست و نه مجلس شورای ملی ماده اول - برای مقرر و هزینه دوازده ماهه سال ۱۳۲۹ مجلس شورای ملی مبلغ سی و یک میلیون و نهصد و سه هزار و چهار صد و هفده ریال (۴۱۷۰۳۴۱۷ مطابق فقرات (۱) تا (۵) ضمیمه) اعتبار به کاربرد از مجلس اجازه داده میشود تبصره - به کاربرد از مجلس اجازه داده میشود کمک هزینه مربوط به مجلس شورای ملی و اداره چایخانه مجلس و اداره روزنامه رسمی کشور را تا آخر سال ۱۳۲۹ از محل درآمد عمومی کشور از وزارت دارائی دریافت دارد.
 ماده دوم - برای حقوق و هزینه دوازده ماهه سال ۱۳۲۹ اداره چایخانه مجلس مبلغ ده میلیون و هفتصد و هشتاد هزار و هشتصد و نود و هفت ریال (۸۹۷۰۰۸۹۷) مطابق فقرات ۲ و ۱ ضمیمه اعتبار به کاربرد از مجلس داده میشود
 تبصره - به کاربرد از مجلس اجازه داده میشود کمک هزینه کارگران فنی چایخانه مجلس را تا آخر سال ۱۳۲۹ از محل درآمد چایخانه مجلس بپردازد.
 ماده سوم - برای حقوق و هزینه دوازده ماهه سال ۱۳۲۹ اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران مبلغ سه میلیون و سیصد و بیست و یک هزار و نهصد و شصت ریال (۳۲۲۱۹۶۰) مطابق فقرات ۱ و ۲ ضمیمه اعتبار به کاربرد از مجلس داده میشود.
 تبصره - به کاربرد از مجلس اجازه داده میشود صورت مفروح مذاکرات مجلس را تا دوره ششم طبع و منتشر نماید و هزینه آنرا از حدیث دستزد و استنساخ و بهای کاغذ و طبع از محل صرفه جوئیهای بودجه سال ۱۳۲۹ مجلس بپردازد.
 ماده چهارم - وزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ يك میلیون و چهار صد هزار ریال از محل

در آمد عمومی کشور برای هزینه چاپ یکساله ۱۳۲۹ فرهنگ دهخدا به کار برداری مجلس بپردازد و این اعتبار با تصویب هیئت رئیسه مجلس از حدیث حقوق متصدیان عمل و بهای کاغذ و چاپ وغیره بصرف خواهد رسید.
 ماده ۵ - بکار برداری مجلس اجازه داده میشود مبلغ ۱۱ میلیون ریال در آمد بیش بینی شده اداره چایخانه مجلس و باغ بهارستان و مبلغ ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال در آمد بیش بینی شده اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی را در سال ۲۹ وصول و بجزانه کل ایصال دارد
 ماده ۶ - به هر کار برداری مجلس اجازه داده میشود ماهی ۱۲۰۰ ریال برسم وظیفه در وجه مادر مرحوم رضا و توفی سرایدار متوفای مجلس که در حدیث انجام وظیفه فوت نموده است مادام العمر بپردازد و هم چنین ماهی ۲۰۰۰ ریال در وجه وراث مرحوم مهدی ساهی تا زمانیکه مطابق مقررات استخدامی ذیعق میباشد پرداخته شود
 ماده ۷ - ترتیب بازنشستگی کارمندان و خدمت - گزاران مجلس شورای ملی مانند کارمندان و خدمت - گزاران دولت بر طبق تبصره ۳۹ ماده دوم قانون بودجه سال ۱۳۲۸ کل کشور مصوب ۲۳ تیر ۱۳۲۸ خواهد بود
 ماده ۸ - استخدام کارمند جدید و انتقال از وزارتخانه ها و بنکاه های دولتی بمجلس شوابلی (باستثنای استخدام ۴ نفر تند نویس جدید) ممنوع است
آشتیانی زاده - اختصار دارم
نایب رئیس - طبق چه ماده؟
آشتیانی زاده - طبق ماده ۱۷۳ راجع به استیضاح است (ماده ۱۷۳ بشرح زیر قرائت شد)
 پس از ابلاغ ورقه استیضاح بوزیر یا وزیر امور استیضاح در اولین جلسه مجلس شورای ملی وزیر یا وزرای مزبور در مجلس حاضر میشوند و مجلس پس از اسفاه نظر آقایان راجع بتعیین وقت بدون مذاکره در اصل موضوع روز استیضاح را که نباید بیش از يك ماه بتأخیر افتد معین مینماید تعیین وقت در مدت مقرر در این ماده حتمی است و تأخیر آن ممکن نخواهد بود مگر باموافقت استیضاح کننده و دولت
نایب رئیس - راجع باین مطلب تأخیر شده است و از طرف مقام ریاست مجلس کتباً به دولت تذکره داده شده و این ماده هم یادآوری شده است
آشتیانی زاده - آخرین وقت دولت برای جواب استیضاح روز چهارم تیر است استدعا دارم به دولت اطلاع بدهید که حاضر شوند خصوصاً در این موقع که موضوع نفت مطرح است لازم است که در مجلس از نزدیک در اطراف این موضوع بحث و حلایمی بشود
۷- ختم جلسه بعنوان تنفس
نایب رئیس - مطابق آئین نامه عمل میشود با اجازه آقایان ۱۰ دقیقه تنفس داده میشود (در این موقع ۱۰ دقیقه قبل از ظهر جلسه بعنوان تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نشد)
 نایب رئیس مجلس شورای ملی - **جواد گنجبای**